

Generationsskifte ved anvendelse af A/B modellen

Ny stramning med lovforslag©

*Af advokat (L) Bodil Christiansen og
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

Med en afgørelse fra Skatterådet af 25. juni 2019 er for A/B-modellen varslet en ændring af værdiansættelsen (salgssummen) af B- aktier, der påtænkes overdraget til næste generation.

Med et lovforslag af 1. oktober 2019 påtænkes også den beregnede anskaffelsessum for A- og B- aktierne ændret med deraf følgende ændret beskatning ved anvendelse af A/B-modellen.

Indledning

Gennem mange år har den såkaldte A/B model været et af de foretrukne værktøjer ved generationsskifte af virksomheder drevet i selskabsform. Reglerne omfatter såvel aktieselskaber som anpartsselskaber. Dette skyldes nogle skattemæssigt favorable afgørelser fra Skatterådet fra 2002 og 2003 om bl.a. værdiansættelsen af B-aktierne, der ved anvendelse af denne model overdrages til næste generation.

Med en afgørelse fra Skatterådet 25. juni 2019⁽¹⁾ er der gjort endeligt op med denne gunstige praksis vedrørende værdiansættelsen af B-aktierne på tidspunktet for generati-

---

¹ SKM2019.371.SR

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 15. oktober 2019

onsskiftet, men dog således, at Skatterådet har besluttet at indrømme et vist varsel, før skattemyndighederne begynder at anvende nye skærpede værdiansættelsesprincipper.

Med et lovforslag⁽²⁾ fra 1. oktober 2019 er der lagt op til en yderligere stramning og da med virkning fra 1. oktober 2019.

Nærmere om A/B-modellen

De såkaldte A/B-modeller anvendes hyppigt som led i generationsskifte. Fremgangsmåden har typisk været den, at aktierne i driftsselskabet, der skal generationsskiftes, opdeles i A- og B-aktier, hvorefter A-aktierne tillægges en forlods udbyttet af en sådan størrelse, at kursen på B-aktierne falder til eksempelvis kurs 100. B-aktierne erhverves herefter af den yngre generation til denne kurs.

Når A-aktionærene på et tidspunkt har modtaget det aftalte, forlods udbytte, og selskabet i øvrigt er konsolideret, afvikler A-aktionærene deres aktier, eksempelvis ved et salg til det udstedende selskab (driftsselskabet) i forbindelse med en kapitalnedsættelse i driftsselskabet.

Kursen på A- og B-aktier ved generationsskifte

Spørgsmålet om fastsættelse af kursen på henholdsvis A- og B-aktierne er selvsagt et centralt punkt ved anvendelse af denne model. Særligt kan nævnes, at ved fastsættelse af den forlods udbyttet, som var knyttet til den ældre generations A-aktier, skulle ikke blot indgå størrelsen af det forlods udbytte. Der skulle også tages hensyn til, at A-aktionærene ikke fik beløbet udbetalt straks ved opdelingen i A- og B-aktier, idet beløbet blev udbetalt over en årrække. Endvidere skulle tages hensyn til, at A-aktionærene ikke havde nogen sikkerhed for rent faktisk at modtage det forlods udbytte, hvis driften udviklede sig negativt efter generationsskiftet. Det medførte en forhøjelse af størrelsen af det forlods udbytte, når der skulle sammenlignes med en kontant vederlæggelse.

---

² FT 2019-20, L 4

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 15. oktober 2019

Med en afgørelse fra 25. juni 2019 føjede Skatterådet en ny facet til praksis om A/B-modellen. I denne sag fulgte Skatterådet indstillingen fra Skattestyrelsen om, at der ved værdiansættelse af B-aktierne skulle tages hensyn til det forhold, at B-aktionærerne så at sige fik foræret en gevinstmulighed i tilfælde, hvor driften i selskabet efter generationsskiftet blev bedre end forventet. Skatterådet tilkendegav imidlertid samtidig, at der skulle gives et vist varsel, før denne praksisændring blev indført. Varslet blev sat til 6 måneder efter Skattestyrelsens udsendelse af et styresignal om denne praksisændring.

Synspunktet om en gevinstmulighed skal ses i lyset af, at A-aktionærerne ved generationsskiftets begyndelse har et betydeligt indskud pr. aktie, medens B-aktionærerne har erhvervet en forholdsvis stor nominel post aktier til en lav kurs. Et meget positivt driftsresultat, der aflejrer sig i en opsparing i selskabet efter betaling af forlods udbytte til A-aktionærerne, vil imidlertid blive fordelt efter den nominelle aktiebesiddelse. B-aktionærerne (typisk børnene) får derved en uforholdsmæssig stor gevinst målt på B-aktionærernes meget begrænsede investering i B-aktierne.

Udviklingen i skattepraksis er beskrevet i disse spalter den 21. september 2019 i artiklen ”Generationsskifte ved anvendelse af A/B modellen, Ny praksis i vente”. I artiklen omtales en sag om kursansættelsen af A- og B-aktier og værdifordelingen mellem disse to aktieklasser på tidspunktet for generationsskiftet i et tilfælde, hvor interessen særligt knyttede sig til værdien af B-aktierne, som enten blev købt eller nytegnet af arvingerne.

Lovforslag om ændret opgørelse af anskaffelsessummen for A- og B-aktier

Skatteministeren har den 1. oktober 2019 fremsat et lovforslag om ændring af avanceopgørelsen ved afståelse i tilfælde, hvor et selskab har flere aktieklasser, og hvor en aktionær kun afstår en del af den samlede aktiebeholdning i selskabet. Dette gælder følgelig bl.a. i tilfælde, hvor den traditionelle A/B-model anvendes i et generationsskifte.

Baggrunden for lovforslaget

Det fremgår af Skatteministeriets bemærkninger i lovforslaget, at Skattestyrelsen ved en early warning havde gjort opmærksom på, at der ved opsplitning af aktierne i et selskab i flere aktieklasser (A- og B-aktier) er set eksempler på en utilsigtet udnyttelse af reglerne om opgørelse af aktieavancer. Efter Skatteministeriets opfattelse kan de gældende regler således via de såkaldte A/B-modeller anvendes til at skabe kunstige skattemæssige aktietab, udskyde beskatning af aktieavancer og omgå udbyttebeskatning.

Baggrunden herfor er nærmere følgende:

Ved opgørelse af gevinst og tab i forbindelse med salg af en del af aktierne i et selskab, anvendes efter de hidtil gældende regler den såkaldte ”gennemsnitsmetode” til at fordele anskaffelsessummen mellem aktierne. Gennemsnitsmetoden indebærer, at aktionærens samlede anskaffelsessum for aktierne fordeles ligeligt på aktionærens samlede aktiebeholdning i selskabet i forhold til de samme aktiers nominelle værdier.

Ved beregningen efter gennemsnitsmetoden er det efter de hidtil gældende regler uden betydning, om aktierne er opdelt i forskellige aktieklasser med dertil hørende forskellige rettigheder og forskellige handelsværdier. Anskaffelsessummen fordeles i forhold til aktiernes pålydende værdi (nominelle værdi), uanset om aktierne måtte have forskellig handelsværdi.

Ved udstedelse af aktieklasser med forskellige rettigheder kan der, ifølge Skatteministeriets bemærkninger i lovforslaget, derfor skabes en forskydning mellem aktiernes handelsværdi og aktionærens anskaffelsessum, så størstedelen af anskaffelsessummen henføres til B-aktierne, selv om B-aktierne har en lav handelsværdi.

Selv om der samlet måtte være gevinst på aktierne, kan B-aktiernes efter denne metode overdrages skattefrit, eller en overdragelse kan ligefrem udløse et skattemæssigt tab.

Det fremgår videre af bemærkningerne til lovforslaget, at i flere konkrete sager har Skattestyrelsen erfaret, at modellen udnyttes til at skabe betydelige kunstige tab.

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 15. oktober 2019

Videre fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at Skattestyrelsen ligeledes har oplyst, at metoden anvendes til omgåelse af udbyttebeskatningen.³

Metoden til omgåelse af udbyttebeskatning tager på samme måde udgangspunkt i, at aktiekapitalen i et selskab opdeles i flere aktieklasser, hvorved anskaffelsessummen forskydes til B-aktierne, der har ringere økonomiske rettigheder end A-aktierne.

Lovforslaget

På den baggrund foreslås det med lovforslaget, at hovedaktionærer fremover skal anvende aktiernes handelsværdi og ikke deres pålydende værdi ved fordeling af anskaffelsessummen i forbindelse med delsalg af en aktiebeholdning, når selskabet har flere aktieklasser.

Ved hovedaktionærer forstås⁽⁴⁾ som udgangspunkt personer, der selv eller sammen med nærtstående ejer 25 pct. eller mere af kapitalen i et selskab, eller som råder over mere end 50 pct. af stemmerettighederne i et selskab. Begrebet hovedaktionæraktier omfatter både aktier, der er optaget til handel på et reguleret marked, dvs. børsnoterede aktier, og aktier, der ikke er optaget til handel på et reguleret marked, dvs. unoterede aktier.

Ved opgørelse af aktieavancer i tilfælde, hvor en hovedaktionær afstår en andel af sin aktiebeholdning i et selskab, skal anskaffelsessummen efter lovforslaget fremover fordeles i forhold til den reelle værdi (handelsværdien) af hver enkelt aktie.

I et selskab, hvor der kun er én aktieklasser, vil alle aktierne i selskabet have samme værdi (i forhold til deres stykstørrelse). De foreslåede regler vil derfor i praksis være uden betydning i disse tilfælde.

³⁾ Muligvis sigtes der her til nyeste praksis vedrørende overdragelse af aktier med succession og med forbeholdt udbyttet, jf. SKM2019.408.VLR, efter hvilken model der blev trukket udbytte ud af selskabet, der blev generationsskiftet uden at der derved blev udløst udbyttebeskatning, ligesom der ej heller i første omgang blev udløst aktieavancebeskatning, da sælger, der modtog udbyttet, havde overdraget med succession. Afgørelsen vil blive omtalt i næste uge. Det kan dog allerede nu bemærkes, at afgørelsen efter min vurdering må forventes at blive indbragt for Højesteret.

⁴⁾ Jf. aktieavancebeskatningslovens § 4

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 15. oktober 2019

Er der derimod mere end én aktieklasser i selskabet, skal anskaffelsessummen efter lovforslaget fordeles mellem aktierne i henhold til deres faktiske værdier, og opgørelsen af den skattepligtige aktieavance vil dermed i højere grad end efter de gældende regler afspejle den økonomiske virkelighed.

Baggrunden for de gældende regler om fordeling af anskaffelsessummen på aktiernes nominelle værdi er, at denne opgørelse er mere enkel at foretage. En opgørelsesmetode, hvor anskaffelsessummen skal fordeles efter værdien af hver enkelt aktie, når der er flere aktieklasser, vil være mere administrativt krævende. Det skyldes, at ikke kun de solgte B-aktier, men også A-aktierne, som beholdes, skal værdiansættes.

Det vil følgelig ikke længere være så enkelt at fordele anskaffelsessummen i forbindelse med salg af en del af aktiebeholdningen i et selskab, hvor sælgeren ejer aktier med forskellige rettigheder.

Generationsskifter vil således fortsat kunne gennemføres ved anvendelse af A/B modeller, men vedtages de foreslåede regler, vil det ikke længere være muligt samtidig at skabe kunstige beregningstekniske tab for overdrageren eller kunstigt reducere en skattepligtig aktieavance, og i motiverne med den tilføjelse - uanset om dette kan tilsidesættes ligningsmæssigt. Dog omtales i lovforslaget - i forsigtige vendinger - muligheden for at tilsidesætte sådanne konstruktioner efter de særlige regler om omgåelse.⁽⁵⁾

Samtidig vil det fortsat være muligt - i samme omfang som hidtil - at overdrage aktierne i en familievirksomhed til næste generation eller til medarbejdere uden beskatning for overdrageren efter reglerne om succession ved generationsskifte, uanset størrelsen af sælgers latente skattepligtige avance på aktierne.

Lovforslagets betydningen for A/B-modellen

I praksis gennemføres A/B-modellerne ofte således, at selskabet umiddelbart i forlængelse af generalforsamlingsbeslutning om opdeling i af aktie- eller anpartskapitalen udsteder A- og B-aktier, hvorefter B-aktierne overdrages til næste generation.

---

⁵ Jf. ligningslovens § 3

Offentliggjort på hjemmesiden V.dk d. 15. oktober 2019

Den før omtalte varslede praksisændring må forventes at få betydning for overdragelsesprisen for B-aktierne til næste generation, således at *afståelsessummen* (eller tegningskursen) øges.

Lovforslaget får omvendt betydning for den ældre generations *anskaffelsessum* for B-aktierne. Anskaffelsessummen må alt andet lige må forventes øget med en forholdsvis større andel af den samlede historiske anskaffelsessum som følge af ovennævnte varslede ændrede praksis.

— 0 —